

سلامی چوبوی خوش آشنایی

بدان مردم دیدہ روشنایی

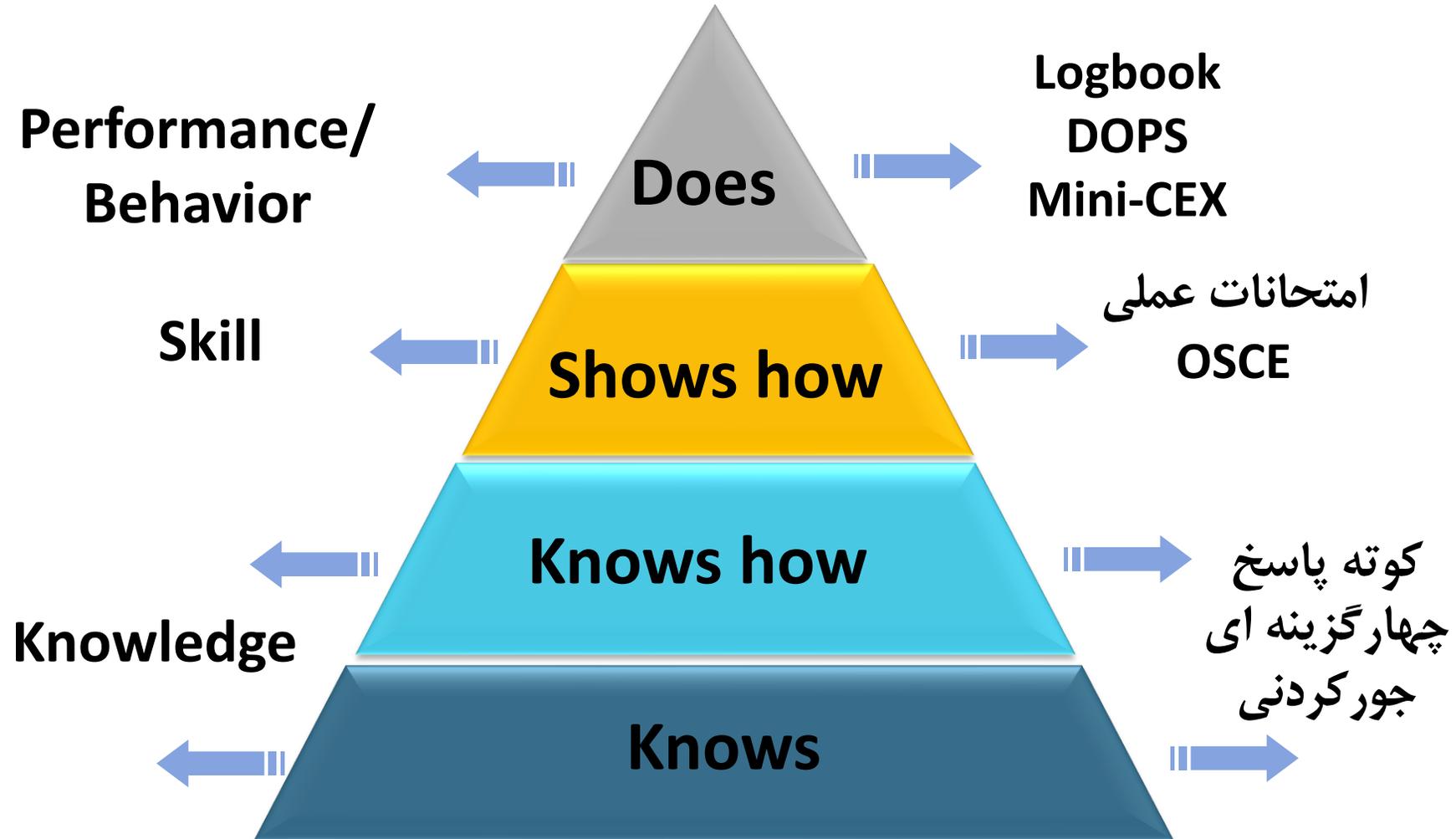
.....حافظ.....

آزمون بالینی ساختارمند عینی OSCE

دکتر مهلا سلاجقه

دکتری تخصصی آموزش پزشکی
عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان
پاییز ۱۴۰۴

هرم میلر

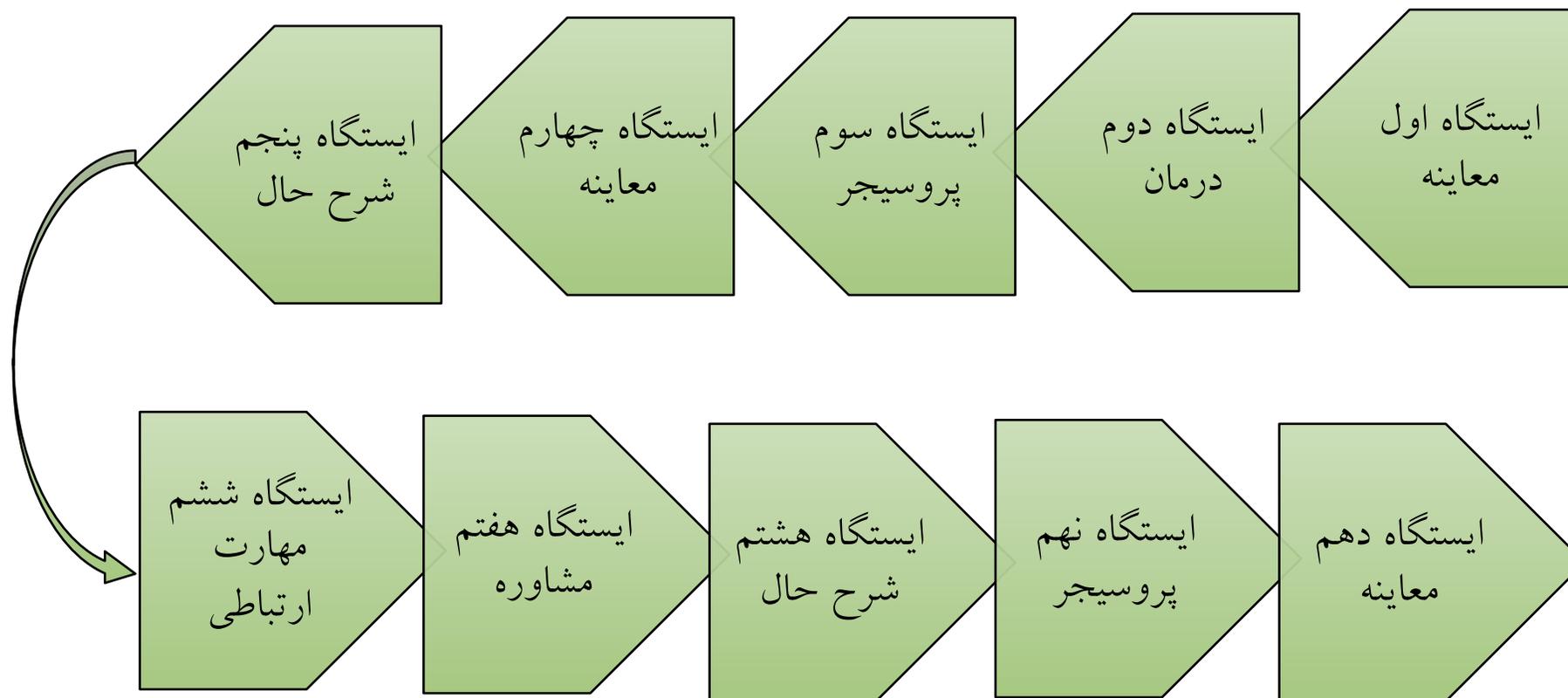
آزمون آسکی چیست؟

آزمون آسکی

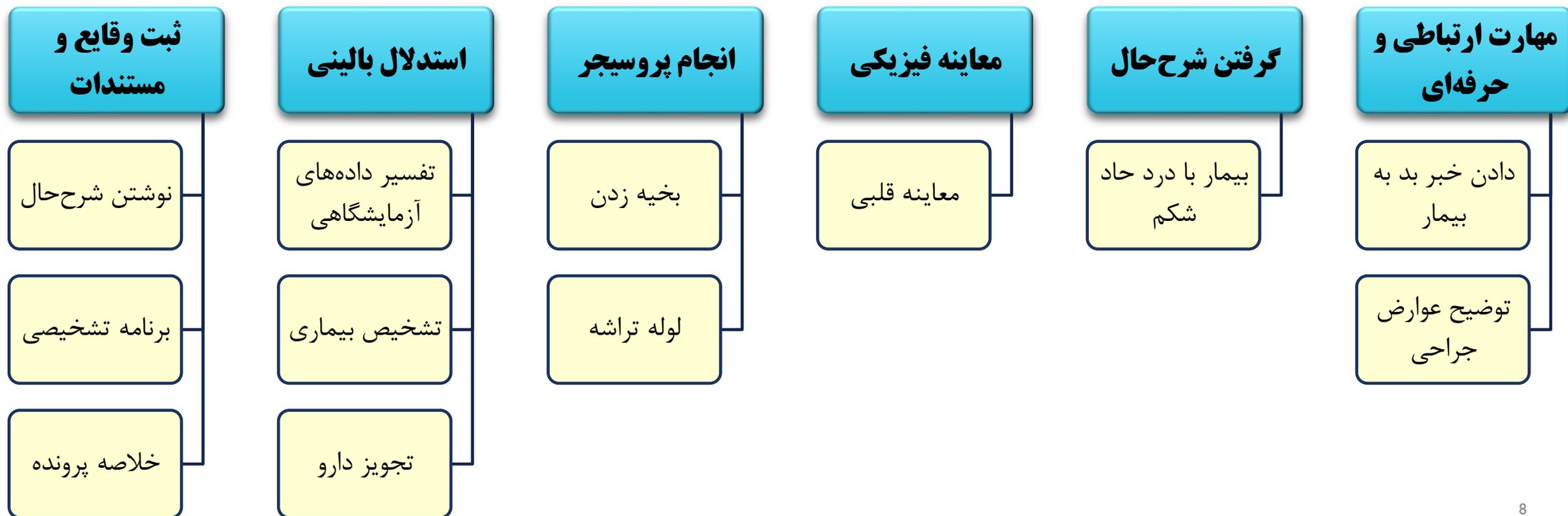
یک ابزار ارزیابی که بر پایه اصول **عینیت** استوار است و در آن دانشجویان در ایستگاه‌هایی با زمان مشخص حرکت می‌کنند تا عملکرد حرفه‌ای آنها در یک محیط شبیه‌سازی شده توسط آزمونگران آموزش‌دیده و طبق معیارهای نمره‌دهی استاندارد مورد ارزیابی قرار گیرد.

- Objective
- Structured
- Clinical
- Examination

ساختار آزمون آسکی

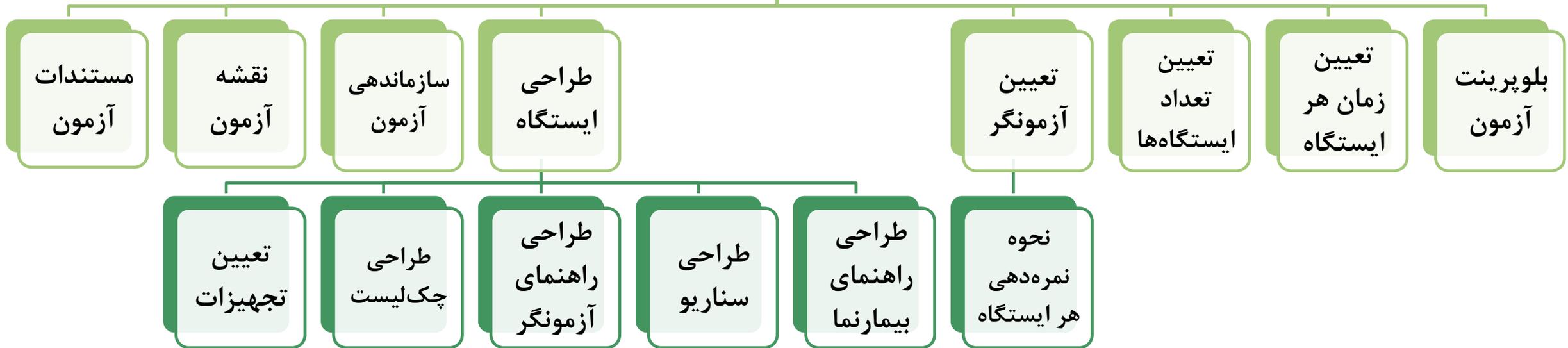
حیطه‌های مورد ارزیابی در آزمون آسکی

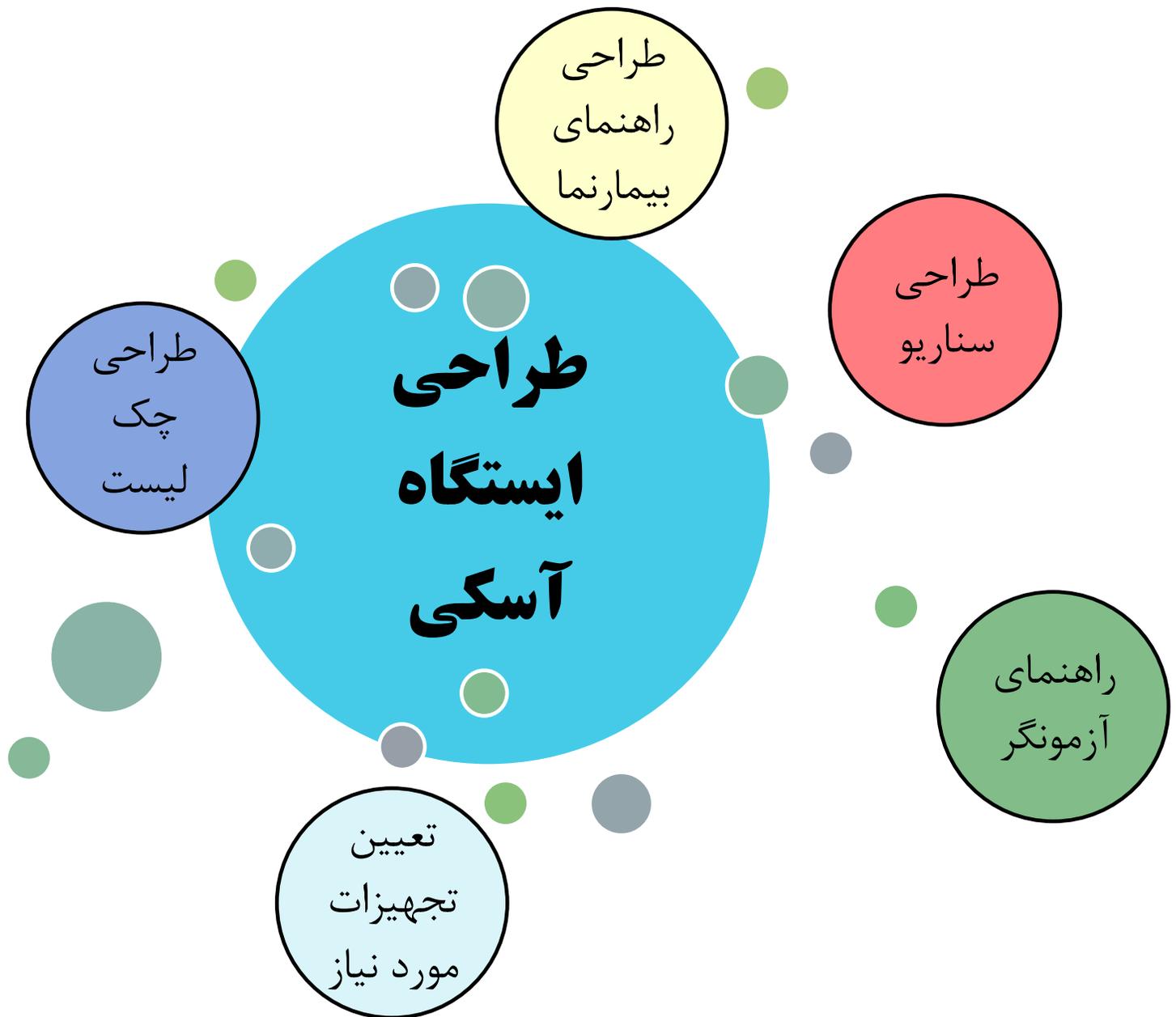
برای برگزای آسکی چه اقداماتی لازم است؟

برگزاری آزمون

طراحی ایستگاه آزمون آسکی

طراحی سناریو

- اطلاعات اصلی و کلیدی مانند نام، سن، جنس و علت اصلی مراجعه بیمار
- مکان سناریو: اورژانس، درمانگاه، بخش ...
- کاری که انتظار می‌رود دانشجو انجام دهد
- کاری که انتظار می‌رود دانشجو انجام ندهد (در این ایستگاه لازم نیست معاینه عصبی انجام شود)
- امکان تعامل یا درخواست اطلاعات بیشتر از آزمونگر وجود دارد یا نه

راهنمای آزمونگر

- خلاصه سناریو: اطلاعات اصلی و کلیدی در مورد سناریو
- هدف ایستگاه و آنچه از دانشجو انتظار می‌رود انجام دهد
- نقش آزمونگر: آنچه باید و آنچه نباید انجام دهد، مثال می‌تواند با دانشجو صحبت کند یا نه
- اطلاعاتی که باید در اختیار دانشجو قرار دهد: مثال آزمایشات بیمار
- اطلاعاتی که نباید در اختیار دانشجو قرار دهد
- اطلاعات مرتبط بالینی: برای مواردی که تخصص کافی در حیطه آزمون نداشته باشد.

راهنمای بیمار نما

- ویژگی ها، خصوصیات بیمار نما مانند سن، جنس و ...
- زمینه اجتماعی و اقتصادی آنها
- شرح بیماری تا حد امکان کامل ولی موجز و مرتبط با موضوع ایستگاه
- جزئیات مربوط به احساسات و نگرانی آنها در مورد بیماری
- آنچه باید انجام دهند و آنچه نباید انجام دهند و آنچه باید بگویند و آنچه نباید بگویند
- سوالاتی که باید از دانشجو پرسند
- تأکید بر یکسان بودن پاسخها به همه داوطلبان

طراحی چک لیست

- برای یک ایستگاه ۵ تا ۶ دقیقه‌ای از ۸ تا ۲۵ مورد در چک لیست متفاوت است.
- اگر آزمونگر، بیمارنا است تعداد آیتم‌ها کمتر باشد.
- آیتم‌ها شفاف باشد و نیازی به تفسیر نداشته باشد.
- ترتیب موارد فهرست، براساس توالی انجام کار لیست شود.
- هر آیتم براساس رفتار قابل مشاهده باشد. (لمس آگزیلا برای لنفادنوپاتی، سوال پرسیدن در خصوص محل درد) (گذاشتن گوشی به صورت قرینه در پنج ناحیه اطراف خط وسط، گذاشتن گوشی به صورت قرینه در دو ناحیه در قاعده ریه)
- هر فعالیت باید در قالب یک آیتم نوشته شود و از به کار بردن "و" ، "یا" خودداری شود.

تعیین تجهیزات مورد نیاز

■ چک لیستی از منابع لازم تهیه شود:

- تعداد آزمونگرها و ناظرین
- بیمارنما یا بیمار استاندارد شده، مانکن و مولاژ
- تجهیزات مانند میکروسکوپ، میز و صندلی و ...
- مستندات مشتمل بر راهنمای ایستگاه، راهنمای آزمونگر، راهنمای بیمارنما، چک لیستها و ...

چه چیزی ارزیابی می‌شود؟

- در یک آزمون نمی‌توان از تک تک مباحث سوال طرح کرد و همیشه قسمتهایی از محتوای آموزش داده برای طرح سوال انتخاب می‌شوند.
- این انتخاب باید طوری باشد که بتوان نتایج آزمون را به حوزه وسیعتری از سؤالات آن آزمون تعمیم داد.
- آنچه در هر ایستگاه ارزیابی می‌شود، باید منطبق بر اهداف آموزشی باشد.

جدول مشخصات آزمون یا بلوپرینت کمک می‌کند که محتوای سوالات را تنظیم کنید.

مدت هر ایستگاه

- از ۴ تا ۱۵ دقیقه (۴/۵ دقیقه زمان مطلوب)
- زمان حرکت از یک ایستگاه به ایستگاه بعدی: ۳۰ ثانیه
- زمان کل آزمون: ۸۵ تا ۱۰۵ دقیقه
- مطمئن باشید که وظیفه در زمان تعیین شده قابل انجام است.
- اگر مطمئن نیستید از وظایف محول شده بکاهید.

آزمون نباید به یک مسابقه تبدیل شود

تعداد ایستگاه‌ها

■ ۱۵ تا ۲۰ ایستگاه

■ پایایی و روایی آزمون با افزایش تعداد ایستگاه‌هایی که هر کدام توانمندی مستقلی را می‌سنجند افزایش می‌یابد.

آزمونگر

- میتوان هم از افراد باتجربه و هم کم تجربه به عنوان آزمونگر استفاده کرد.
- از آشنایی کامل آزمونگرها با چک لیست و نحوه آزمون اطمینان حاصل کنید.

انواع ایستگاه‌های آسکی

نوع ایستگاه	توضیح	مثال	محدودیت
مشاهده‌ای	آزمونگر در ایستگاه حضور دارد	معاینه تیروئید، اخذ شرح حال بیمار با ضایعات دهانی، پروسیجر لوله‌گذاری تراشه، دادن خبر بد به بیمار، آموزش به مادر باردار دیابتی	زمان بر برای آزمونگر
غیرمشاهده‌ای	آزمونگر حضور ندارد و پاسخ بر روی برگه نوشته می‌شود	نسخه‌نویسی، مشاوره نمونه پاتولوژی، تفسیر رادیولوژی، تفسیر داده‌های آزمایشگاهی، تشخیص رادیوگرافیک ارتفاع استخوان	نبود مشاهده مستقیم

نحوه نمره دهی در هر ایستگاه

Check List vs. Global Rating

▪ ویژگی‌های چک لیست:

- ارزش دهی به جزئیات
- مناسب برای آزمونگر کم تجربه

▪ ویژگی‌های ارزیابی کلی:

- ارزش دهی به توانمندی
- مناسب برای آزمونگر باتجربه

نمره‌دهی در آزمون آسکی

- **جبرانی:** جمع کردن تمام نمرات ایستگاه‌ها و محاسبه نمره آزمون
- **غیرجبرانی:** قبولی در آزمون براساس به حد نصاب رسیدن نمره دانشجو در تک‌تک ایستگاه‌ها
- **نسبتاً جبرانی:** حد نصاب برای تعدادی از ایستگاه‌ها

Killer Items

- گاهی یک اقدام فراگیر می تواند برای بیمار خطرناک باشد.
- در این موارد می توان:
 - دادن نمره صفر به ایستگاه
 - در متن سوال ذکر شود که "اگر اقدام مخاطره‌آمیز برای بیمار انجام دهید، نمره صفر به این ایستگاه داده میشود"
 - یادآوری آن اقدام در راهنمای آزمونگر
 - گزارش اقدام توسط آزمونگر در قسمت مشخصی از فرم

سازماندهی آزمون

■ مواردی که لازم است پیشاپیش تعیین گردد:

- جلسه توجیهی برای آزمون‌شوندگان و ناظرین

- تدارک فضای فیزیکی لازم و چیدمان آن

- تعیین یک هماهنگ‌کننده یا مسئول آزمون از قبل

■ این آزمون را تا زمانی که همه آزمونگرها یا بیمارنماها در محل و در زمان مقرر حاضر نشوند، نمی‌توان آغاز

نمود.^{۲۶}

نقشه آزمون

- از ترتیب صحیح قرارگیری ایستگاه‌ها و واضح بودن مسیر حرکت آزمون‌شوندگان اطمینان حاصل کنید.
- از فلش‌های راهنما برای مشخص نمودن مسیر حرکت آنان استفاده نمایید.
- قبل از شروع آزمون، شنیده شدن صدای علامت صوتی مورد استفاده در آزمون را در تمامی ایستگاه‌ها حتی در حالی که در ایستگاه بسته است کنترل نمایید.
- امنیت آزمون
- نحوه خروج از آزمون

مستندات آزمون

■ همه مستندات مربوط به آزمون را در یک فایل مشخص نگهداری نمایید.

- بلوپرینت آزمون (تعداد و عناوین ایستگاه‌ها)

- راهنمای کلی آزمون شونده‌ها

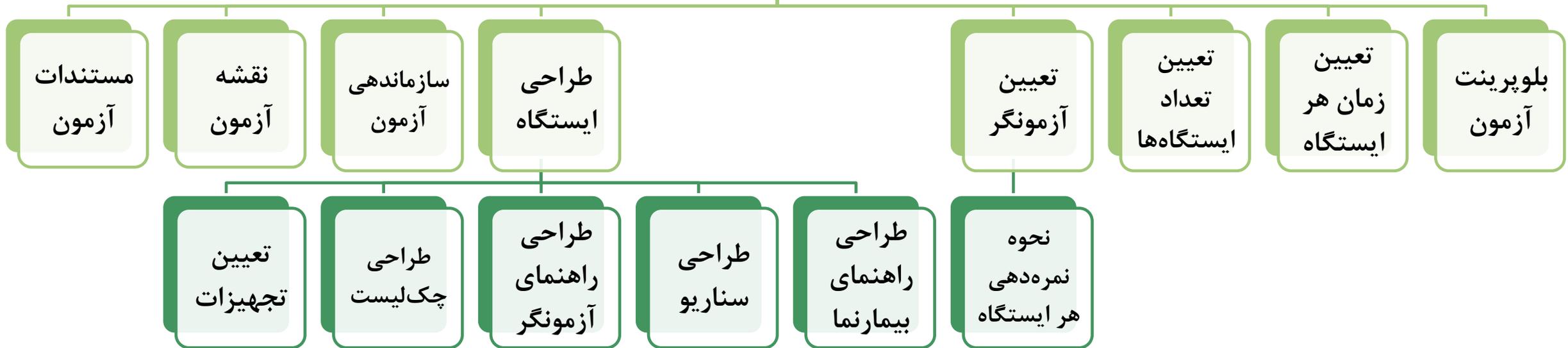
- راهنمای آزمون شونده در هر ایستگاه

- چک‌لیست‌ها و مقیاس‌های نمره‌دهی

- راهنمای بیمارنما

- راهنمای آزمون‌گر

برگزاری آزمون

به نظرتان آزمون آسکی، چه مزایا و معایبی دارد؟

محدودیت‌های آسکی

مزایای آسکی

ایجاد استرس و اضطراب

ناتوان در سنجش برخی مهارت‌ها

دشواری اجرای آزمون

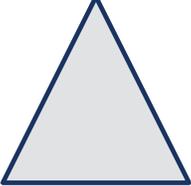
هزینه بالا

پایایی و روایی مناسب

ایجاد انگیزه یادگیری

شرایط یکسان برای همه فراگیران

مشابه محیط واقعی

سوءبرداشتهای رایج آزمون آسکی

صرفاً یک آزمون “چند ایستگاهی” نیست.

سوءبرداشتهای رایج آزمون آسکی

هر چه را که بتوان در انواع آزمون‌های
کتبی یا شفاهی ارزیابی نمود نباید در
آسکی گنجانند.

جمع‌بندی

- آزمون آسکی ابزاری برای سنجش عملکرد دانشجویان در محیطی مشابه واقعی است.
- طراحی ایستگاه صرفاً شامل طراحی چک لیست نیست. توجه به طراحی مناسب راهنمای آزمونگر، دانشجو و بیمارنا حائز اهمیت است.
- تدوین بلوپرینت، تضمین کننده روایی محتوایی آزمون است.

خدا مکن ولو

در پی بهانه ای
یا دلیلی میگردد
تا ببخشاید خطا هایمان را
گاهی به بهانه یک دعا